

Rapportage vleermuisonderzoek Groote Woldweg 3 te Oosterwolde

Projectgegevens

Opdr. gvr.: Dhr. E. Spijkerboer
Betreft: Vleermuisonderzoek
Opgest.: B. Visser, ecooloog
Contact: mossink@deslijpkruik.nl (0683222610)

Project: 21LOW03 te Oosterwolde
Locatie: Groote Woldweg 3
Uitvoering: De Slijpkruik Ecologie BV
Datum: 29-09-2021

1. Aanleiding en doel

Voorliggende rapportage beschrijft de resultaten van een vleermuisonderzoek uitgevoerd aan de Groote Woldweg 3 te Oosterwolde. De onderzoekslocatie betreft een bakkerij met bovenwoning in het dorp Oosterwolde (Afbeelding 1.1 & 1.2). De initiatiefnemer heeft het voornemen om de bebouwing op de onderzoekslocatie te slopen en vervolgens nieuwe woningen te realiseren. In augustus 2020 heeft bureau Ruimte voor Advies, een ecologische quickscan uitgevoerd om de mogelijke effecten van de ingreep op de beschermde natuurwaarden in kaart te brengen.

Uit de quickscan is gebleken dat de oost-, noord- en zuidgevel van de te slopen bakkerswinkel met woning potentieel geschikt is als verblijfplaats voor vleermuizen. De spouwmuren zijn via open stootvoegen en ventilatiespleten toegankelijk voor verschillende vleermuissoorten. Te verwachten soorten zijn de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger. Doordat de gevels geschikt zijn als verblijfplaats, kunnen de geplande werkzaamheden leiden tot overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van vleermuizen.

Vleermuizen

Om vast te stellen of vleermuizen daadwerkelijk gebruik maken van de oostgevel als verblijfplaats is gericht onderzoek uitgevoerd naar vaste rust- en verblijfplaatsen conform de richtlijnen van het Vleermuisprotocol 2021 (opgesteld door o.a. Netwerk Groene Bureaus en Zoogdiervereniging). Dat wil zeggen vijf gerichte, nachtelijke veldbezoeken in geschikte periodes (3x in de periode 15 mei -15 juli voor zomer-/kraamverblijfplaatsen en 2x tussen 15 augustus- 30 september voor paarverblijfplaatsen) en bij gunstige weersomstandigheden om aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen te onderzoeken.

2. Methode

2.1 Vleermuisonderzoek

Op de onderzoekslocatie zijn vijf gerichte vleermuisinventarisaties uitgevoerd (zie tabel 2.1). Voor het onderzoek zijn de richtlijnen van het meest recente Vleermuisprotocol (versie 2021) gevolgd. De inventarisaties zijn uitgevoerd door J. de Jong en J. Mossink, ecologen en tevens vleermuisdeskundigen van bureau 'De Slijpkruik Ecologie'. Met de inzet van één waarnemer per ronde is voldaan aan de eis dat minimaal 75% van het onderzoeksgebied te overzien is. Voor het vleermuisonderzoek is gebruik gemaakt van een zogenaamde batdetector met opnamefunctie (Batlogger M, & Echometer Touch 2 Pro met opname functie), verrekijker en zichtwaarnemingen.

Tabel 2.1: Overzicht inventarisatiemomenten vleermuisonderzoek Groote Woldweg 3 te Oosterwolde

Datum	Periode-Temp-Weer	Doel inventarisatie
17 juni 2021	21.00-24.00, 21°C, halfbewolkt, 2 Bft	Vleermuis zomer-kraamverblijf
18 juni 2021	03.19-05.19, 19°C, halfbewolkt, 1 Bft	Vleermuis zomer-kraamverblijf

09 juli 2021	21.55-23.55, 16°C, halfbewolkt, 2 Bft	Vleermuis zomer-kraamverblijf
24 aug 2021	00.25-02.25, 14-12°C, helder, 2-3 Bft	Vleermuis paarverblijf
21 sep 2021	00.05-02.05, 8°C, halfbewolkt, 0-1 Bft	Vleermuis paarverblijf

3. Resultaten inventarisaties

3.1 Vleermuizen

3.1.1 Verblijfplaatsen vleermuizen

Tijdens de inventarisaties zijn de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis waargenomen binnen het plangebied. Er werden geen vaste rust- en verblijfplaatsen vastgesteld in het gebouw. Er zijn tijdens de veldbezoeken geen in- en uitvliegende vleermuizen waargenomen. Tijdens de onderzoeken naar paarverblijfplaatsen werden op enige afstand van het plangebied baltsende gewone dwergvleermuizen waargenomen maar er is geen paarverblijfplaats aangetroffen in de onderzochte bebouwing. De voorgenomen activiteit leidt derhalve niet tot aantasting van beschermde vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen.

Tijdens de onderzoeksrondes gericht op zomer- en kraamverblijfplaatsen zijn geen verblijfplaatsen aangetroffen. Er werd relatief weinig vleermuisactiviteit vastgesteld. Gewone dwergvleermuizen werden alle rondes in kleine aantallen foeragerend en passerend waargenomen. Het gaat daarbij om 1-3 exemplaren per ronde die foerageerden in het steegje aan de noordkant en boven de achtertuin van nummer 5. Verder zijn iedere ronde tussen 5-10 passerende gewone dwergvleermuizen waargenomen waarbij geen duidelijke vliegrichting werd vastgesteld. De eerste exemplaren verschenen 's avonds 20-25 minuten na zonsondergang. In de ochtend verdween het laatste exemplaar ruim een half uur voor zonsopkomst. Ook zijn rosse vleermuizen tijdens deze onderzoeksrondes waargenomen. Het gaat daarbij om maximaal 3 exemplaren per onderzoeksronde en deze zijn hoog overvliegend waargenomen. Het is uitgesloten dat het plangebied een functie voor rosse vleermuizen heeft. De laatvlieger is ook aangetroffen tijdens de onderzoeksrondes. Het gaat daarbij om 1-3 individuen per onderzoeksronde en deze passeerden voornamelijk boven de Groote Woldweg op enige afstand van het plangebied. Tot slot is ruige dwergvleermuis eenmaal waargenomen tijdens de onderzoeksrondes naar zomer- en kraamverblijfplaatsen. Het gaat daarbij om 1 individu dat op 18 juni ongeveer een uur voor zonsopkomst ten noorden van het plangebied in westelijke richting passeerde. Er werden geen ruige dwergvleermuizen boven het plangebied zelf waargenomen.

Tijdens de onderzoeksrondes naar paarverblijfplaatsen zijn gewone dwergvleermuizen baltsend waargenomen rond de Oostendorperstraatweg nummer 87-89, aan de achterkant van de Groote Woldweg nummer 8-10 en rond de Zwarteweg nummer 14-16. Er zijn geen baltsende gewone dwergvleermuizen waargenomen dichtbij het te slopen gebouw en ook is er geen zwemgedrag of aantikken ('bouncen') waargenomen. Verder zijn tijdens beide najaarsrondes gewone dwergvleermuizen foeragerend en passerend waargenomen rond de bebouwing en langs de Groote Woldweg en Zwarteweg. Verder werd één laatvlieger passerend waargenomen tijdens de ronde van 24 augustus op enige afstand ten zuiden van het plangebied. Één ruige dwergvleermuis passeerde tijdens de onderzoeksronde van 21 september ten noorden van het plangebied.

Conclusie

De te slopen bebouwing wordt door vleermuizen niet gebruikt als vaste rust- en verblijfplaats. De sloop van de bebouwing leidt niet tot verstoring/vernielen van een beschermde verblijfplaats van vleermuizen. Een overtreding van de Wet natuurbescherming, Artikel 3.5, lid 2 en lid 4 ten aanzien van vleermuizen is niet aan de orde.

3.1.2 Foerageergebied en vliegroutes vleermuizen

Tijdens de veldbezoeken zijn vier soorten vleermuizen waargenomen: de gewone dwergvleermuis,

Afbeelding 1.1: Ligging plangebied (rode cirkel) ten opzichte van Ede. Bron: Google/Maps

Afbeelding 1.2: Onderzoeksgebied (rode lijnen geven de voor vleermuizen geschikte gevels weer). Bron: Aerodata Surveys International, GoogleEarth2021 .

de ruige dwergvleermuis, de laatvlieger en de rosse vleermuis. Boven het plangebied is relatief weinig activiteit van vleermuizen vastgesteld. De meest waargenomen soort is de gewone dwergvleermuis, deze soort werd tijdens alle inventarisaties foeragerend waargenomen. De andere soorten zijn alleen passerend en niet foeragerend waargenomen tijdens de onderzoeksrondes.

Het plangebied is niet van grote waarde voor vleermuizen en is dan ook geen onderdeel van een essentieel foerageergebied voor de soortgroep. In de omgeving van het plangebied zijn volop geschikte alternatieven aanwezig. De voorgenomen ontwikkelingen zullen bovendien niet leiden tot een afname van geschiktheid als foerageergebied aangezien er slechts een gebouw gesloopt wordt ten behoeve van nieuwbouw en er niet of nauwelijks opgaand groen verdwijnt.

Conclusie

In de omgeving van het plangebied zijn vier vleermuissoorten aangetroffen, namelijk de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis. Het plangebied heeft voor gewone dwergvleermuis de functie van niet-essentieel foerageergebied. Van een vaste vliegroute is in en rondom het plangebied geen sprake. De ingreep zal geen effect hebben op essentieel foerageergebied of vliegroutes van vleermuizen.

4 Conclusie en advies

4.1 Conclusie en advies vleermuizen

4.1.1 Verblijfplaatsen

- De sloop van de bebouwing leidt niet tot de verstoring en vernieling van vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen. De werkzaamheden leiden niet tot een overtreding van de Wet natuurbescherming, Artikel 3.5, lid 1, 2 en 4 ten aanzien van vleermuizen. Voor de sloop voor de bebouwing is geen ontheffing noodzakelijk;

4.1.2 Foerageergebieden en vliegroutes

- De werkzaamheden en ontwikkelingen leiden niet tot het verstoren van een essentieel foerageergebied of vliegroutes van vleermuizen. Wel kan lichtverstoring leiden tot verstoring van kleine aantallen foeragerende of passerende vleermuizen. Vanuit de zorgplicht, Wet natuurbescherming Artikel 1.11, dient dit naar redelijkheid zoveel mogelijk voorkomen te worden. Gezien de ligging binnen de bebouwde kom en eventuele overlast voor omwonenden is van een toename van lichtverstoring redelijkerwijs geen sprake.

4.2 Overige soorten

- Uit het vleermuisonderzoek en de quickscan volgt dat een effect op overige beschermde soorten niet aan de orde is, met mogelijke uitzondering van algemene broedvogels tijdens het broedseizoen van te verwachten soorten. Verstoring of vernieling van Verder geldt bij de uitvoering ten aanzien van alle soorten, beschermd of niet, de algemene zorgplicht.

5. Wettelijk kader

In Nederland is de wetgeving omtrent de bescherming van natuurwaarden gesplitst in soortbescherming en gebiedsbescherming. Op 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden. Onder de Wet natuurbescherming zijn verschillende beschermingsregimes te onderscheiden: soorten van de Vogelrichtlijn (VR), soorten van de Habitatrichtlijn (HR) en overige beschermde soorten genoemd in bijlage A behorend bij artikel 3.10 van de Wet Natuurbescherming. Daarnaast hebben provincies de vrijheid om voor bepaalde soorten uit de laatste categorie vrijstelling te verlenen bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting en bestendig beheer en onderhoud. Marterachtigen zoals een wezel en hermelijn stonden voor 2019 nog op de vrijstellingslijst van de

Provincie Gelderland. In 2019 is deze vrijstelling vervallen, waardoor deze soorten beschermd zijn en nader onderzoek en eventuele ontheffingsaanvraag noodzakelijk is wanneer de soorten worden verwacht. Gedetailleerde informatie over het onderdeel soortenbescherming, inclusief lijsten van beschermde soorten, is onder meer te vinden op de website van de Rijksoverheid.

Meer informatie over de Wet natuurbescherming is onder andere terug te vinden op de websites van de Rijksoverheid en de verschillende provincies.

Afbeelding 3.1: Aanwezigheid van beschermde soorten in 2021. Bron ondergrond: Aerodata Surveys International, GoogleMaps

Legenda

Verblijf-, foerageer-, passeerlocatie en vliegroute

